

ภาวะการค้าระหว่างประเทศของไทยประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังคงชะลอตัวจากสงครามการค้าและปัจจัยอื่น ๆ ทำให้การค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของหลายประเทศทั่วโลกหดตัวรวมทั้งประเทศไทยด้วย แต่การส่งออกของไทยยังคงรักษาระดับมูลค่าส่งออกได้ดีกว่าหลายประเทศในภูมิภาคที่หดตัวมากกว่าไทย เช่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มีปัจจัยชั่วคราวในสินค้ากลุ่มน้ำมันและสินค้าเกี่ยวเนื่องที่การส่งออกลดลงอย่างมาก สาเหตุจากการปิดโรงงานในประเทศเพื่อซ่อมบำรุงในช่วงปลายปี ทำให้การส่งออกน้ำมัน เม็ดพลาสติก และเคมีภัณฑ์ที่มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันกว่าร้อยละ ๑๑ ลดลงกว่าร้อยละ ๒๗ แต่ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ จะกลับมาผลิตได้ตามเดิม อีกประเด็นที่เป็นพัฒนาการที่ดีคือ ผลกระทบของสงครามการค้าต่อการส่งออกของไทยเริ่มทรงตัว เห็นได้จากการที่ไทยสามารถส่งออกสินค้าไปทดแทนในตลาดสหรัฐฯ และจีนได้ดีหลายกลุ่มรวมทั้งการส่งออกไปจีน ไต้หวัน ฮองกง ขยายตัว แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของ supply chain ของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าอุตสาหกรรมบางรายการกลับมาขยายตัวเป็นบวก เช่น เครื่องสันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (กลับมาเป็นบวกในรอบ ๑๐ เดือน) ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (กลับมาเป็นบวกในรอบ ๔ เดือน) ในรายตลาด การส่งออกไปสหรัฐฯ (หักอากาศยาน) ยังขยายตัวที่ร้อยละ ๑.๔ เช่นเดียวกับไต้หวันที่ขยายตัวร้อยละ ๖.๕ ต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๕ ขณะที่การส่งออกไปจีน และฮองกงกลับมาขยายตัว ที่ร้อยละ ๒.๓ และ ๒.๖ ตามลำดับ รวม ๑๑ เดือนของปี ๒๕๖๒ การส่งออกหดตัวร้อยละ ๒.๘

มูลค่าการค้ารวม

มูลค่าการค้าในรูปของเงินดอลลาร์สหรัฐ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ การส่งออก มีมูลค่า ๑๙,๖๕๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวร้อยละ ๗.๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) ในขณะที่ การนำเข้า มีมูลค่า ๑๙,๑๐๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวร้อยละ ๑๓.๘ ส่งผลให้การค้าเกินดุล ๕๔๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวม ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒ การส่งออกมีมูลค่า ๒๒๗,๐๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลงร้อยละ ๒.๘) การนำเข้ามีมูลค่า ๒๑๘,๐๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลงร้อยละ ๕.๒) และการค้าเกินดุล ๙,๐๐๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการค้าในรูปของเงินบาท เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ การส่งออก มีมูลค่า ๕๘๙,๙๘๓ ล้านบาท หดตัวร้อยละ ๑๔.๒ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) ในขณะที่ การนำเข้า มี ๕๘๒,๐๒๙ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๐.๐ ส่งผลให้การค้า เกินดุล ๗,๙๕๔ ล้านบาท รวม ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒ การส่งออกมีมูลค่า ๗,๐๕๔,๒๓๗ ล้านบาท (ลดลงร้อยละ ๕.๖) การนำเข้ามีมูลค่า ๖,๘๗๓,๕๑๒ ล้านบาท (ลดลงร้อยละ ๗.๙) และการค้าเกินดุล ๑๘๐,๗๒๕ ล้านบาท

การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรหดตัวที่ร้อยละ ๓.๖ (YoY) สินค้าเกษตรสำคัญที่ยังขยายตัวได้ดี ได้แก่ น้ำตาลทราย ขยายตัวร้อยละ ๑๐๕.๓ (ขยายตัวในตลาดอินโดนีเซีย ชูแดน จีน กัมพูชา และเวียดนาม) ไม้สด แช่แข็งและแปรรูป ขยายตัวร้อยละ ๑๐.๔ (ขยายตัวในตลาดญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน เกาหลีใต้ และมาเลเซีย) ผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง กระป๋องและแปรรูป ขยายตัวที่ร้อยละ ๗.๐ (ขยายตัวในตลาดจีน สหรัฐฯ ฮองกง อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย) เครื่องดื่ม ขยายตัวร้อยละ ๓.๘ (ขยายตัวในตลาดกัมพูชา เมียนมา จีน อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น) สินค้าที่หดตัว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง หดตัวที่ร้อยละ ๓๗.๓ (หดตัวในตลาดจีน ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ไต้หวัน และสหรัฐฯ) แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดเวียดนาม และเนเธอร์แลนด์ ข้าว หดตัวที่ร้อยละ ๓๑.๔ (หดตัวในตลาดจีน แอฟริกาใต้ ฮองกง ญี่ปุ่น และสิงคโปร์) แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดสหรัฐฯ แคนาดา และอังกฤษ) ยางพารา หดตัวที่ร้อยละ ๑๘.๔ (หดตัวในตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดียน และบราซิล) แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดมาเลเซีย สหรัฐฯ และตุรกี) กุ้งสดแช่แข็งและกุ้งแปรรูป หดตัวที่ร้อยละ ๙.๑ (หดตัวในตลาดสหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย แคนาดา และเกาหลีใต้) แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดจีน มาเลเซีย และเมียนมา) รวม ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒ สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรหดตัวที่ร้อยละ ๒.๔

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหดตัวที่ร้อยละ ๖.๔ (YoY) สินค้าสำคัญที่ยังขยายตัวได้ดี ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วน ขยายตัวร้อยละ ๒๖.๔ (ขยายตัวในตลาดจีน สหรัฐฯ มาเลเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์) รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ ขยายตัวร้อยละ ๒๕.๙ (ขยายตัวในตลาดสหราชอาณาจักร เบลเยียม กัมพูชา จีน และเนเธอร์แลนด์) อัญมณี และเครื่องประดับไม่รวมทอง ขยายตัวที่ร้อยละ ๑๐.๔ (ขยายตัวในตลาดสหรัฐฯ เยอรมนี อินเดีย สิงคโปร์ และเบลเยียม) เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ขยายตัวที่ร้อยละ ๘.๘ (ขยายตัวในตลาดจีน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม กัมพูชา และมาเลเซีย) สินค้าที่หดตัว ได้แก่ สินค้าเกี่ยวเนื่องกับน้ำมัน หดตัวที่ร้อยละ ๒๗.๒ (หดตัวในตลาดจีน มาเลเซีย เวียดนาม กัมพูชา และอินโดนีเซีย แต่ยังคงขยายตัวในปากีสถาน) รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ หดตัวที่ร้อยละ ๑๕.๖ (หดตัวในตลาดออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย และมาเลเซีย แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดเวียดนาม จีน และซาอุดีอาระเบีย) เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ หดตัวที่ร้อยละ ๑๔.๘ (หดตัวในตลาดญี่ปุ่น อินเดีย จีน อินโดนีเซีย และเนเธอร์แลนด์ แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดสหรัฐฯ เม็กซิโก และเวียดนาม) ทองคำ หดตัวที่ร้อยละ ๘.๕ (หดตัวในตลาดกัมพูชา สิงคโปร์ ไต้หวัน บังกลาเทศ และอิตาลี แต่ยังคงขยายตัวได้ดีในตลาดสวีเดนและแลนด์ เมียนมา และเกาหลีใต้) รวม ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒ มูลค่าสินค้าอุตสาหกรรม หดตัวที่ร้อยละ ๑.๙

ตลาดส่งออกสำคัญ

การส่งออกไปตลาดสำคัญๆ ได้รับผลกระทบส่วนหนึ่งจากปัจจัยชั่วคราวของการส่งออกน้ำมันและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ลดลง ทั้งนี้ การส่งออกไปยังตลาดหลักหดตัวร้อยละ ๖.๙ เนื่องจากการส่งออกไปสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ที่หดตัวร้อยละ ๒.๖ ๘.๒ และ ๑๐.๙ ตามลำดับ ด้านการส่งออกไปตลาดศักยภาพสูง หดตัวร้อยละ ๖.๑ เป็นผลมาจากการส่งออกไปเอเชียใต้ อาเซียน-๕ และ CLMV หดตัวร้อยละ ๑๕.๒ ๑๑.๑ และร้อยละ ๙.๓ ตามลำดับจากการส่งออกสินค้ากลุ่มน้ำมันที่ลดลง อย่างไรก็ตาม การส่งออกไปจีนกลับมาขยายตัวร้อยละ ๒.๓ สำหรับ ตลาดศักยภาพระดับรอง หดตัวที่ร้อยละ ๑๒.๘ ตามการส่งออกไปตลาดรัสเซียและกลุ่มประเทศ CIS ทวีปออสเตรเลีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา ที่หดตัวร้อยละ ๒๖.๐ ๒๒.๐ ๑๙.๓ และ ๑๐.๙ ตามลำดับ ขณะที่การส่งออกไปตะวันออกกลางขยายตัวร้อยละ ๕.๙

ตลาดสหรัฐอเมริกา หดตัวร้อยละ ๒.๖ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ เหล็กและผลิตภัณฑ์ และแผงวงจรไฟฟ้า สินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ อุปกรณ์กึ่งตัวนำฯ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ยาง **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** ขยายตัวร้อยละ ๑๑.๔

ตลาดสหภาพยุโรป(๑๕) หดตัวร้อยละ ๘.๒ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ และเครื่องยนต์สันดาปฯ อย่างไรก็ตาม สินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด ๓ อันดับแรกขยายตัวทุกสินค้า ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ฯ อัญมณี และเครื่องประดับ และรถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๗.๐

ตลาดญี่ปุ่น หดตัวร้อยละ ๑๐.๙ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ โทรศัพท์และอุปกรณ์ฯ เม็ดพลาสติก รถยนต์และส่วนประกอบ โทรทัศน์และส่วนประกอบ และเครื่องจักรกลฯ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ และไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๑.๓

ตลาดจีน กลับมาขยายตัวร้อยละ ๒.๓ สินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ ผลไม้สด แช่แข็งและแห้งฯ เครื่องยนต์สันดาปฯ น้ำตาลทราย และ เม็ดพลาสติก เป็นต้น **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๔.๗

ตลาด CLMV หดตัวร้อยละ ๙.๓ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป ผลไม้สด แช่แข็งและแห้งฯ เคมีภัณฑ์ และอัญมณีและเครื่องประดับ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ น้ำตาลทราย รถยนต์ สินค้าปศุสัตว์ และเครื่องดื่ม **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๗.๐

ตลาดอาเซียน-๕ หดตัวร้อยละ ๑๑.๑ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องคอมพิวเตอร์ฯ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลฯ และเม็ดพลาสติก ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ และน้ำตาลทราย **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๙.๖

ตลาดเอเชียใต้ หดตัวร้อยละ ๑๕.๒ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล และโทรทัศน์และส่วนประกอบ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ และเครื่องคอมพิวเตอร์ **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๗.๗

ตลาดอินเดีย หดตัวร้อยละ ๑๔.๑ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ เคมีภัณฑ์ โทรทัศน์และส่วนประกอบ รถยนต์และส่วนประกอบ และทองแดงฯ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ และเครื่องคอมพิวเตอร์ **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๓.๒

ตลาดลาตินอเมริกา หดตัวร้อยละ ๑๐.๙ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ หม้อแปลงไฟฟ้าฯ และเครื่องจักรกลฯ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ฯ **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๖.๕

ตลาดตะวันออกกลาง ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๒ ที่ร้อยละ ๕.๙ สินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศฯ น้ำตาลทราย อาหารทะเลแปรรูปฯ และเครื่องคอมพิวเตอร์ฯ เป็นต้น **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๒.๙

ตลาดทวีปออสเตรเลีย หดตัวร้อยละ ๒๒.๐ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก และอาหารทะเลแปรรูปฯ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป และเครื่องจักรกลฯ **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๓.๙

ตลาดรัสเซียและกลุ่มประเทศ CIS หดตัวร้อยละ ๒๖.๐ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องยนต์สันดาปฯ เครื่องปรับอากาศฯ และผลไม้กระป๋องฯ สินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ ยางพารา และเครื่องนุ่งห่ม **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๑๒

ตลาดทวีปแอฟริกา หดตัวร้อยละ ๑๙.๓ สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ ข้าว อาหารทะเลแปรรูปฯ เครื่องยนต์สันดาปฯ และรถยนต์และส่วนประกอบ ด้านสินค้าที่ขยายตัวสูง ได้แก่ น้ำตาลทราย เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ยาง **ขณะที่ ๑๑ เดือนแรกของปี ๒๕๖๒** หดตัวร้อยละ ๑๐.๔

แนวโน้มและมาตรการส่งเสริมการส่งออกปี ๒๕๖๒

การค้าระหว่างประเทศของไทยและการส่งออกของไทยมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกันกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจชะลอตัวจากสงครามการค้าและปัจจัยอื่น ๆ แต่สินค้าส่งออกของไทยมีความหลากหลาย (product diversification) และมีคุณภาพสูง เป็นที่ยอมรับของทั่วโลก ทำให้สามารถรักษาฐานและขยายการส่งออกไปในประเทศต่าง ๆ ได้ ในช่วงต้นปี 2563 เมื่อการผลิตสินค้ากลุ่มน้ำมันทั้งหมดกลับมาสู่สภาวะปกติ น่าจะส่งผลดีต่อการส่งออกในไตรมาสแรก

ข้อตกลงทางการค้าระยะแรก (Phase-1 Deal) ระหว่างจีนและสหรัฐฯ จะช่วยให้บรรยากาศการค้าดีขึ้นและคลายความกังวลได้ในระยะสั้นว่าสงครามการค้าจะไม่ลุกลามถึงการขึ้นภาษีนำเข้าเต็มจำนวนระหว่างกัน เช่นเดียวกันกับการออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ที่มีความชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ยังคงเปราะบาง การเจรจาระหว่างสหรัฐฯ - จีนในระยะที่ 2 ยังมีความไม่แน่นอน เนื่องจากไม่มีรายละเอียดปรากฏแน่ชัด อีกทั้งยังมีประเด็นสำคัญเชิงโครงสร้างที่คาดว่าจะต้องใช้เวลาในการเจรจาต่อรอง นอกจากนี้ ความผันผวนของราคาน้ำมันดิบและสินค้าโภคภัณฑ์ จะยังคงกดดันแนวโน้มการส่งออกไทยในระยะสั้น - กลาง

แม้ว่าภาพรวมการส่งออกยังชะลอตัว **สินค้าส่งออกหลายรายการ สามารถขยายตัวต่อเนื่อง สินค้าเกษตรและเกษตรอาหาร** เช่น น้ำตาลทราย ผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง กระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ เครื่องดื่ม อาหารสัตว์เลี้ยง และไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง และ**สินค้าอุตสาหกรรม** เช่น ผลิตภัณฑ์ยาง รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องสำอาง สบู่และผลิตภัณฑ์รักษาผิว แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า และเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน นอกจากนี้ เห็นสัญญาณการกระจายตัวและขยายตลาดส่งออกไปตลาดใหม่มากขึ้นในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ **ข้าว ในตลาดอิรัก แคนเมอรูน เคนยา ยางพารา ในตุรกี และน้ำตาล ในชูดาน** ซึ่งแม้ว่ายังมีสัดส่วนไม่มากนัก แต่ถือเป็นตลาดใหม่ที่ไม่ควรมองข้ามและเร่งเข้าทำตลาด โดยเฉพาะในช่วงที่การค้าเผชิญความท้าทายที่หลากหลายและรอบด้านในปัจจุบัน

นอกจากนี้ **กระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง มุ่งมั่นเร่งรัดการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญและสินค้าอุตสาหกรรม** ตามที่ได้ลงนามข้อตกลง MOU ในหลายประเทศ รวมทั้งสิ้น 35 ฉบับ มูลค่ากว่า 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อาทิ ยางพารา ข้าว ผลิตภัณฑ์ไก่สดและไก่แปรรูป มันสำปะหลัง และยางรถยนต์ เพื่อผลักดันการส่งออกในช่วงเดือนธันวาคม 2562 และไตรมาสแรกของปี 2563 ต่อไป และกระทรวงพาณิชย์จะเร่งผลักดันการเจรจา

ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และเตรียมความพร้อมสำหรับการเจรจา FTA ในอนาคต เพื่อขยายฐานตลาดส่งออกให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
ธันวาคม 2562